

Jāzeps Vītols, Vilis Plūdonis "Rūķīši un Mežavēcis"

1. Klausies un analizē balādi "Rūķīši un Mežavēcis" (J. Vītols, V. Plūdonis) kora izpildījumā! Analizē, ar kuriem mūzikas izteiksmes līdzekļiem tiek atklāta V. Plūdoņa tekstā aprakstītā darbība!

Uz visiem kokiem mežā jauns guļ sniegs.
Un skaņas mīkstas, it kā sniegu apvēlušās veļas.
Nu sila rūķīšiem būs gan ko pikoties,
rau, rau, kur tie aiz paegļiem jau ceļas!

Olektgari vīriņi, sprīdi gari uzači,
baltu tāšu micītes, brūnu sūnu biksītes,

divi pulkos stājas, ņirb pa gaisu kājas,
sniega vāli veļas, skanšu kalni ceļas.

Šņāc bumbas tvirtas, plīvo matu cirtas.
Klaigas un brēka, ņemas, cik spēka.

Kā vaigā zied tvīksme!
Kāds prieks, kāda līksme!

Hallo! Heidā! Bravo! Urrā!
Te rupja balss no meža malas sauc:
"Tas tak par daudz!
Vai tā jūs manim kāršat spilviņas un tinat tāstiņas
un gaiņājat no mājām žagatas?"
Tik blēņas jums un niekošanās rūp.
Tūlīt uz Lāčupurvu lasīt lāčusūnas!

To dzirdot pikotāji skrien, un klūp,
kur kurais patapdams.
Cits paegļu pudurā, cits koka dobumā,
cits rudzrugāju rudens aparā.

Un lielās zaļās acis bolīdams, un teterkāpostus
tiem visiem solīdams,
lien Mežavecis atkal meža biezumā,

un atkal tukšs un kluss ir klajumā.
Tik, iztraucēts no trača negantā,
pār lauku laukiem zaķis aizļinkā...

2. Klausies, vēro un analizē vokālās grupas “Kosmos” ēnu teātra versiju par V. Plūdoņa dzejoļa “Rūķīši un Mežavecis” atveidojumu!

2.1. Kā tiek atainoti tēli?

2.2. Kurās teksta frāzēs grupa “Kosmos” muzikālo materiālu ir aizņēmusies no J. Vītola?

3. Klausoties J. Vītola mūziku, uzzīmē vai radi (izmantojot tehnoloģijas) kāda “Rūķīši un Mežavecis” tēla variantu (dusmīgais Mežavecis, draiskie rūķi)!

4. Radiet un piedzīvojiet klasē Ziemassvētku noskaņu, dziediet mīļākās Ziemassvētku dziesmas!